

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33495
Nom: Models aplicats al treball social
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	Mètodes, Models i Tècniques de Treball Social	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

ROYO RUIZ ISABEL

RESUM

En l'assignatura Models aplicats al treball social ens preparem per treballar en la seqüència lògica d'aprenentatge que ens porte a la seua aplicació amb una visió integral del treball social en la seua dimensió comunitària.

L'assignatura s'inserix el Mòdul. El Treball Social: conceptes, mètodes, teories i aplicació (51 ECTS) i està situada en la Matèria. Mètodes, Models i Tècniques del Treball Social (24 ECTS).

Les i els estudiants que hagen seguit la seqüència d'aprenentatge del Mòdul citat, ja han cursat, a través de 22,5 ECTS obligatoris, els continguts i adquirit les competències específiques que es tracten en la Assignatura de Fonaments del Treball Social. Així com l'assignatura de Mètodes del Treball Social: individual, grupal i comunitari. I, també, els continguts de l'assignatura Interacció social i comunicació en Treball Social.

En l'assignatura *Models Aplicats al Treball Social* es concentren els continguts específics de treball social comunitari, entès com l'àmbit social d'intervenció professional en què conflueixen sinèrgicament individus, grups i comunitats, i s'estableixen les bases per a aplicar la intervenció comunitària en l'assignatura de Projectes socials, i en el darrer curs, en l'assignatura d'Investigació, Diagnòstic i Avaluació en Treball

Social.

Models aplicats al Treball Social incorpora els continguts del nivell avançat de Competències Informacionals i Digitals (CID-2) que s'imparteixen en la modalitat de cursos Moodle en línia. Els cursos són gestionats per la Biblioteca "Gregori Maians", a través del personal especialitzat, i en col·laboració amb el professorat de l'assignatura, que afermen i amplien la competència transversal informacional i digital en els següents àmbits:

1. Identificar la necessitat de la informació i el tractament de dades.
2. Distingir entre diferents maneres de donar resposta a la necessitat d'informació.
3. Establir estratègies per a localitzar i accedir a la informació en qualsevol format.
4. Comparar i avaluar la informació en qualsevol format.
5. Organitzar i usar la informació de manera ètica, eficaç i segura.

El nivell d'adquisició de competències informacionals i digitals, una vegada finalitzada l'assignatura, se situa en el nivell avançat, aprofundint i millorant els objectius d'aprenentatge sobre els continguts ja iniciats en assignatura d'Instrumentes i Tècniques d'Informació, Organització de l'Estudi i Documentació. El procés d'adquisició de competències informacionals i digitals en el Títol de Grau de Treball Social s'anirà reforçant i consolidant, amb la posada en pràctica de les CID, al llarg de les activitats acadèmiques proposada en les assignatures de tercer i quart curs. El procés culminarà, en aquest nivell formatiu de grau, amb la realització del Treball Fi de Grau.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar els mètodes i models de Treball Social en la interacció amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats promovent el desenvolupament i la millora en les condicions de vida, i realitzant el seguiment i valoració dels canvis dirigits a ac

Aplicar estratègies per a la identificació, intervenció i avaluació en treball social davant de comportaments, contextos i circumstàncies que configuren situacions de risc per a les persones, grups i comunitats.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer el disseny, la implementació i l'avaluació de projectes d'intervenció social.

Conèixer els mètodes i models de treball social per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats segons les necessitats i circumstàncies que tinguen.

Contribuir a la promoció del creixement, desenvolupament i autonomia de les persones, i enfortir les habilitats de relació interpersonal i grupals a partir de les metodologies vinculades al treball social.

Contribuir al desenvolupament de xarxes de suport a les quals les persones poden accedir per a fer front a les seues necessitats i enfortir els resultats planificats.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar competència professional en l'exercici del treball social.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Formular el disseny, desenvolupament i avaluació dels plans d'intervenció amb persones i amb professionals coordinant el subministrament de serveis que han de ser emprats i revisant l'eficàcia dels plans d'intervenció amb les persones implicades a fi d'ad

Interpretar la informació que proporciona la pràctica professional com a suport per a revisar i millorar les estratègies d'intervenció en situacions socials emergents.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Resoldre situacions de crisi valorant la urgència de les situacions; planificar i desenvolupar accions per a afrontar-les i revisar-ne els resultats.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Seleccionar la informació de manera ètica i eficaç en l'aprenentatge autònom que contribuïska a la producció de nous coneixements disciplinars i a l'aplicació professional que tinga.

Utilitzar la mediació com estratègia d'intervenció destinada a la resolució alternativa de conflictes, en les circumstàncies que ho requerisquen.

Validar el coneixement actual de les millors pràctiques del treball social per a la revisió, anàlisi i actualització dels mateixos marcs de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Models teòrics i orientacions en la intervenció social

1. Bases teòriques i epistemològiques del treball social comunitari
2. Orientacions dels diferents models d'intervenció comunitària
3. La investigació-acció-participativa

2. Participació i desenvolupament comunitari

1. La centralitat de la participació i cooperació en el desenvolupament
2. La definició de desenvolupament comunitari
3. Estratègies de participació en la comunitat i suport social

3. Perspectives metodològiques aplicades a la intervenció social comunitària

1. Els subjectes col·lectius en les metodologies comunitàries
2. Intervenció professional: immersió i coneixement de l'espai social, el diagnòstic professional, els processos d'organització en l'acció comunitària, el projecte d'intervenció i l'actuació estratègica
3. Elaboració del diagnòstic i disseny de projectes participatius, l'aplicació i avaluació del projecte col·lectiu

4. Metodologies comunitàries i promoció de xarxes socials

1. Xarxes socials i comunitat: desterritorialització i territori
2. Estratègies per a la construcció de xarxes en àmbits socials comunitaris
3. Metodologies de treball en xarxa amb la comunitat

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	30,00

Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

S'aplicaran i desenvoluparan les següents metodologies docents entre les proposades en la Matèria: *Mètodes, Models i Tècniques del Treball Social*

Lliçó magistral participativa.

Debats i discussions participatives.

Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treball.

Treball col·laboratiu/treball en equip dels/les estudiants.

Elaboració de mapes conceptuals i quadres sinòptics.

Tutoria individual, grupal i/o virtual.

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de l'assignatura, es faran servir els següents sistemes d'avaluació entre els proposats en la Matèria: *Mètodes, Models i Tècniques del Treball Social*

1. Prova escrita de resposta oberta per a comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi: ponderació entre 0.0 i 60.0
2. Avaluació contínua del treball realitzat pels i les estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació entre 0.0 i 40.0

Per a superar l'assignatura serà imprescindible aprovar tant l'avaluació continua com la prova d'examen

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les

com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestedat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestedat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

BIBLIOGRAFIA

- Barbero, J. M. y Cortés, F. (2005). Trabajo comunitario, organización y desarrollo social. Alianza Editorial.
- Cortés, F. y Llobet, M. (2006). La acción comunitaria desde el trabajo social. En X. Úcar y A. Llena (coords.), Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria (pp. 131-156). Graó.
- Hernández, M. D. (2006). Trabajo social de ciclo largo, medio y corto: distintos ritmos de un mismo caminar. Cuadernos de trabajo social, 19, 255-270. <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/187249>
- Ortiz, Y. y Falla, U. (2013). Reflexiones en torno al aporte de los fundamentos epistemológicos de las ciencias sociales al trabajo social: contribuciones a los procesos críticos y propositivos en la praxis profesional. Tendencias & Retos, 18 (2), 41-59. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4929327>

- Park, Peter (1992). Qué es la investigación-acción participativa. Perspectivas teóricas y metodológicas. En M. C. Salazar (Coord.). La investigación-acción participativa: inicios y desarrollos (pp. 135-174). Editorial Popular.
- Pastor, E (2021). Trabajo Social con comunidades: Teoría, metodología y prácticas. Editorial Universitas -Picornell, A, pastor, E y Belchior, H (2022). Trabajo Social, Servicios Sociales e Intervención Comunitaria. Dykinson

- Bribián, N., García-Escamilla, E., Sanz, A. y Bayona, M.S. (2019). Si no hubiera privilegios no habría miserias. Textos para la Acción Social Crítica y Transformadora. Baladre-Zambra Iniciativas sociales.

- Fernández, T. y López, A. (2008). Trabajo Social comunitario: afrontando juntos los desafíos del siglo XXI. Alianza.

- Hernández Arístu, Jesús (Comp.). (2009). Trabajo social comunitario en la sociedad individualizada. NauLlibres.

- Malagón, J.L. y Sarasola, J. (Comp.). (2006). Fundamentos del Trabajo Social Comunitario. Aconcagua.

- Marchioni, M. (2001). Comunidad y cambio social. Teoría y praxis de la acción comunitaria. Editorial Popular.

- Mora, A. (Ed.). (2018). Mediación intercultural y gestión de la diversidad. Instrumentos para la promoción de una convivencia pacífica. Tirant Editorial.

- Reducindo, I., Rivera, L. R., Rivera, J., Olvera, M.A. (2017) Integración de plataforma LMS y algoritmo de código abierto para detección y prevención de plagio en Educación Superior. Revista General de Información y Documentación 27 (2), 299-315. <https://revistas.ucm.es/index.php/RGID/issue/view/3197>
- Ruiz Ballesteros, E. (2005). Intervención social: cultura, discursos y poder: Aportaciones desde la Antropología. Talasa Ediciones.
- Sarriá, J. F. y De Francisco, J. C. (2018). Ciberplagio académico: un tema de importancia. Lite ¡A tu alcance!, 68, 4-12. <https://es.calameo.com/read/00557874303bfa3c48182>
- Segarra, M. (Ed.). (2012). Repensar la comunidad desde la literatura y el género. Editorial Icaria.
- Vélez Restrepo, O. L. (2003). Reconfigurando el Trabajo Social. Perspectivas y tendencias contemporáneas. Espacio Editorial.
- Villasante, T. R., Montañés; M. y Martí, J. (Coords.). (2009). La investigación social participativa: Construyendo ciudadanía. El Viejo Topo.
- Villasante, T. R. (2014). Redes de vida desbordantes. Fundamentos para el cambio desde la vida cotidiana. Los libros de la Catarata.